

Dr. Salvador Salcedo Abizanda (1948-2020)

*Hoy,
me cuesta prescindir de tu
palabra.*

*Hoy,
me ha despertado
un viento de verano
y apenas he podido comprender
tu ausencia.*

*Fragment de «Conversaciones»,
Julián Boroa (poeta basc)*

El passat 14 d'abril ens deixà el nostre amic i company Salvador Salcedo Abizanda.

Possiblement, a cadascú dels que l'hem conegut ens és fàcil recordar les vivències, emocions, inquietuds, utopies i projectes que vam compartir amb ell, però potser encara és més difícil escriure tot això en unes línies, i en especial la pluja de sentiments que ens han trasbalsat en el moment del seu traspàs.

El doctor Salvador Salcedo Abizanda, per a tots nosaltres «Salvi», va néixer a Bilbao l'any 1948 i un cop acabats els estudis de batxillerat a l'Escola Alemanya es va traslladar a Saragossa, on ingressà a la facultat de Medicina i es llicencià l'any 1972. A les aules de la facultat va conèixer qui va ser la seva esposa, Helena; era l'inici d'un llarg camí de projectes, de vida.

Finalitzats els estudis, va decidir venir a Barcelona per formar-se com a pediatre a la Clínica Infantil de la Ciudad Sanitaria de la Seguridad Social, el que avui és l'Hospital Maternoinfantil de la Vall d'Hebron. Va arribar a Barcelona l'any 1973; tornava a estar a prop del mar, del seu mar necessari, tot i que un mar d'aigües més tranquil·les que el seu Cantàbric. Allí, al nord, hi retornava sempre que podia per compartir casa i estovalles amb els seus pares i germanes.

Les seves filles, Elena i les bessones Begoña i Mayte, van néixer a Barcelona. Elena al costat de la Vall d'Hebron i les bessones a la vora de la Sagrada Família. Un bilbaí d'essència es convertia en un català d'adopció; es va sentir català, això sí, de l'Athletic Club de Bilbao.

Diuen que algunes característiques són essencials del basc, la primera és que l'últim que un basc dona a un altre és la raó; ell la donava, però abans discutia, analitzava, reflexionava i al final trobava la resposta exacta que acontentava tothom. L'altre tret característic és l'amor a la llar, una de les qualitats més excelses del basc.

Ens vam conèixer el mes de maig del 75, jo era R1 i arribava a la Clínica Infantil de la Vall d'Hebron. Vaig conèixer una persona excepcional. Eren temps difícils. Vam haver d'afrontar situacions laborals que ens van unir a tots. Ell, des de la seva bonhomia i equanimitat, sempre va saber aconsellar-nos amb el seu proverbial sentit comú. Al llarg dels anys, qui no havia fet mai el comentari «Voy a ver qué opina Salvi».

El Dr. Salcedo ha estat una part molt important en el desenvolupament de la pediatria i la neonatologia modernes.

Va ser membre de la Secció de Medicina Perinatal de l'Associació Espanyola de Pediatria (AEP) i fundador de la Societat Espanyola de Neonatologia (SENEO). Participà en estudis col·laboratius amb el grup CASTRILLO d'hospitals. La seva capacitat dialogant el va portar a negociar amb el Ministeri el projecte de l'especialitat de Neonatologia. Va introduir, juntament amb la seva gent, una atenció holística dels nounats i les seves famílies. Va complementar l'activitat assistencial amb aportacions científiques, articles, llibres i conferències.

Capdavanter en molts aspectes, amb els seus va iniciar i consolidar la informatització del Servei de Neonatologia, i les seves idees d'una neonatologia moderna, en què l'expertesa humana i la tecnologia més avançada es donessin la mà, es van plasmar en la nova Unitat de Neonatologia i Cures Intensives Neonatal.

A l'Hospital ho va ser tot: resident, adjunt, cap clínic i cap del Servei de Neonatologia, professor de Pediatria de la UAB, director de l'Hospital Maternoinfantil, coordinador de les unitats de cures intensives i, fonamentalment, amic. Amic de tothom. Sempre va estar lligat també a la pediatria i a la neonatologia de la Clínica Quirón de Barcelona, on va liderar el Servei de Pediatria i Neonatologia.

Utilitzava el diminutiu del nom de molts de nosaltres, era un detall entranyable. Creava una atmosfera d'empatia que feia sentir a tothom important, i que ens feia la il·lusió de ser part del seu entorn més proper.

El seu reconegut prestigi com a pediatre i neonatòleg es va veure adornat per les seves qualitats humanes. Fidel als seus principis, respectuós, carismàtic, bondadós, compromès, creatiu, disciplinat, empàtic, generós, humil, lleial, líder, noble i solidari. Una de les seves grans virtuts era la capacitat de sintetitzar i estructurar les idees, els conceptes i les accions més complicades. Feia fàcil el que era difícil. Era un gran comunicador i un magnífic docent. Sempre va reconèixer l'impacte dels seus mestres en l'assoliment dels seus objectius. El Col·legi de Metges de Barcelona li va atorgar el Premi a l'Excel·lència Professional el 2009.

Un aspecte que era consubstancial a en Salvador Salcedo era el futbol. Les seves discussions futbolístiques aconseguen el nivell de veritables sessions clíniques en les quals esmicolava cada un dels detalls del partit i arribava a conclusions incontestables. El seu Athletic Club no podia tenir millor valedor. I també cal recordar un altre detall, la gastronomia; ell ens va donar a conèixer molts secrets de la cuina basca i ens va ensenyar el plaer de la conversa i l'amistat al voltant de la taula.

Per a tots nosaltres, en Salvi sempre estarà lligat a les nostres vides. És molt difícil imaginar el món de la pediatria catalana, espanyola i internacional sense la seva presència. Se'ns n'ha anat un amic, un bon home, i trobarem sempre a faltar el «¿Qué opina Salvi?».

Des de les pàgines de PEDIATRIA CATALANA, el reconeixement a un pediatre extraordinari i un home excepcional.

Josep Sánchez de Toledo i Codina

Pediatre. Director de Relacions Institucionals de l'Institut Català d'Oncologia